

ÚVOD

Ahoj, milí moji čitatelia – menší, väčší, aj tí úplne veľkí.

Mám veľkú radosť, že práve VY ma teraz držíte v rukách. Aby sa vám vo mne čo najlepšie čítalo, skúsím sa trochu predstaviť.

Som veľmi **kamarátska** kniha, preto sa s vami budem uprostred mojich príbehov rozprávať – pýtať sa, ako by ste sa v niektorých situáciách rozhodli vy, čo by ste hrdinom poradili, aké sú vaše skúsenosti a názory...

Ak budete vy, veľkí, čítať rozprávky menším deťom na dobrú noc, jednoducho tieto otázky vynechajte, aby ste ich viac neprebrali než uspali. Alebo skúste (tam, kde sa to hodí) pre danú chvíľu vymyslieť odpoveď vy – fantáziu sa oplatí trénovať, lebo (ako hovorí sova Anika), čo si viete predstaviť, to sa môže splniť.

K otázkam sa môžete vrátiť aj niekedy inokedy a hľadať odpovede spoločne, či malí, či veľkí.

V texte sú

odlišené iným písmom

tie časti, kde sa s vami rozprávam, takže ich určite postrehnete.

Som **rastúca** kniha. Čo to znamená? Autorka Anička ma písala spolu so svojimi deťmi, ktoré za ten čas, čo som vznikala, rástli. Preto vo mne nájdete:

päť rozprávok pre menšie deti

a päť pre väčšie deti .

Najmladšia Johanka mala 3 roky, keď začala moje rozprávky počúvať; a najstaršia Lili mala pri dopísaní posledného príbehu 11 – a stále ju to bavilo.

Ak vy, veľkí, teraz začínate čítať menším deťom, môžem rásť spolu s nimi (alebo ony so mnou) – a vždy vo mne nájdete pre ne vhodnú rozprávku. A ak vo mne listujete vy, väčší čitatelia, tak si už sami nájdete, ktorý príbeh vás osloví. (Možno pridete na to, že sa vám páčia všetky rozprávky, bez ohľadu na to, koľko máte rokov 😊.)

Som **detsko-dospelácka** kniha. Mená všetkých mojich postáv vymysleli Aničkine tri deti: Lili, Benjamín a Johanka. Ich nápady do veľkej miery ovplyvnili, koho hrdinovia v rozprávkach stretnú, ako vyzerajú, alebo akí sú.

Asi vás neprekvapí, že stvorenie s obrovským bruchom, desiatimi rukami (každá s mečom), šiestimi očami, rohmi a jazykom takým dlhým, že sa nezmestil do úst, vymyslel vtedy 6-ročný Benjamín 😊.

Li – Be – Jo (ako ich niekedy doma volajú) sú moji dobrí priatelia. Aj s nimi som sa pri čítaní rozprávala, preto pri niektorých mojich otázkach nájdete ich odpovede 🌞.

Možno vás inšpirujú, keď sa budete o príbehoch rozprávať s deťmi, alebo nad nimi rozmýšľať.

A v neposlednom rade som teraz už **vaša kniha** a neviem sa dočkať, kedy sa do mňa začítate 😊. Požývam vás preto do mojej ríše, do ríše draka. Objavíte v nej veľa krásnych tajomstiev, ktorými vás budú sprevádzať zvierací aj detskí kamaráti. A čo je tým Tajomstvom s veľkým T z môjho názvu, to vám prezradím až na záver...

O tigrovi, ktorý nepoznal svoju silu

Ďaleko v džungli, ukrytá pred zrakom ľudí, žila tigria rodinka. Otec tiger bol mocný a keď zareval, všetko v džungli stíchlo a čo mohlo, utiekalo sa skryť. Aj vietor naháňajúci sa v korunách stromov v takých chvíľach znehybnel a veselá riečka tečúca džungľou akosi tlmenejšie zurčala.

Mama tigrica bola taká, ako mamy bývajú: láskavá, starostlivá a milujúca. Sprevádzala svoje tigríča na prechádzkach a učila ho zákonom divočiny.

Malý tigrik mal mamu aj otca rád. Ale niekedy nerozumel všetkým tým radám, ktoré mu dávali – najmä ak každý z nich vravel niečo iné.

„Musíš byť silný a nebojácný! Žiadna prekážka ťa nesmie zastaviť. Tam, kde cesta nie je, urob si ju!“ hovorieval otec.

„Používaj svoju silu s rozumom. Niekedy je lepšie počkať a porozmýšľať. A nenechaj sa ovládať hnevom, je to zlý radca,“ dohovárala mu mama a jemne ho pritom hrýzla do uška.

A náš tigrik – *aké mu dáte meno?* – by sa zo všetkého najradšej len hral.

(Na miesta vyznačené takouto bublinkou dopíšete vaše meno tigríka.)

A tak aj v tento deň sa opatrne vymotal z objatia spiacej matky a po-ti-chuč-ky sa vykradol von z brlohu. Otec bol niekde na love a malý tigrik sa rozhodol, že ho vyhladá a bude loviť s ním. Je už predsa dosť veľký!

V skutočnosti však ešte nikdy nebol v džungli sám. Ľakali ho podivné tiene a zvuky. Odlesk slnečných lúčov v kvapkách rosy mu pripomínal cudzie číhajúce oči. Čím ďalej, tým menej sa mu jeho nápad pozdával. No vrátiť sa nemohol, musel dokázať, že to zvládne. Alebo nie?

Zrazu kútikom oka zazrel rýchly pohyb. Prikrčil sa k zemi, silno zažmúril oči a čakal, čo sa stane.

A – nedialo sa nič. Pootvoril jedno očko, potom druhé, opatrne podvihol hlavu a zbadal malú hnedú opicu, ako si ho s veselým úškrnom prezerá. Rýchlo vyskočil a snažil sa tváriť, akoby sa nič nestalo.

„Som opica Bopica. A čože sa tu túlaš sám, taký maličký?“ prekárala ho.

„Nie som malý, som už dosť veľký,“ mračil sa tigřík. „Hľadám otca, dnes s ním idem loviť.“

„Ooo!“ predstierala opica údiv, hoci v skutočnosti sa výborne zabávala. Bola to veľmi šibalská opica. „A máš na to dosť silné labky? Kto chce loviť, musí mať silné, rýchle laby!“

 si poobzeral svoje mäkké labky s drobnými pazúrikmi a pomyslel si, že veru nevyzerajú byť silné. Srdiečko mu zaplavil smútok, ale vzdať sa nechcel.

„Ako to zistím?“ opýtal sa opice.

„Veľmi ľahko,“ zasmiala sa. „Kto má silné labky, vie skákať na lianách zo stromu na strom.“

Ešte to ani poriadne nedopovedala a už jej nebolo.

„Pozri, takto...“, ozval sa jej hlas z výšky. Chytila sa liany, skočila zo stromu, presvišťala vzduchom a hop!, už bola na druhom strome.

Tigříkovi zahoreli v očiach plamienky radosti. To predsa vyzerá jednoducho!

„Vezmi si hrubšiu lianu,“ kričala naňho zhora opica. „Si ťažší ako ja.“

 si vyhlíadal pekne vyzerajúcu, nie veľmi vysokú lianu, vyšplhal sa ku nej po strome, chytil sa jej, zatajil dych, v duchu napočítal do troch a – pustil sa. Pár nádherných sekúnd letel vzduchom a potom BUM!

Narazil do stromu a zviezol sa po ňom dolu. Sprewádzal ho pri tom škodoradostný chechot opice, ktorá sa tak smiala, že skoro spadla za ním.

„Keď chceš preskočiť na strom, musíš sa liany v správnom čase pustiť,“ poučala ho.

Tigřík si zamračene obližoval udreté miesta.

„Mohla si mi to povedať aj skôr, ty... ty... ty...“ Nahnevaný jej nevedel prísť na meno.

„Ty mudrlant!“ vyhrklo z neho napokon.

„Podí, na druhý raz to zvládneš. Vyzerá, že labky máš mocné, udržal si sa...“, chlácholila ho. Bavilo ju hrať sa s týmto zábavným mláďaťom.

Naozaj, *ved som sa udržal*, uvedomil si .

Celého ho zaliala vlna radosti a hrdosti.

Mám silné labky!

Oveľa odvážnejšie sa vyštveral za novou lianou, už bez počítania sa pustil a leteeeeeel...

„Nezabudni včas pustiť labky...“, akoby z diaľky mu doliehal do uší opicin hlas. *Pustiť labky... Pustiť labky? Kedy?* Tigrík zneistel, pustil sa liany a ŽUCH! Padol na zem, až to zadunelo. Keby jeho pád nezbrzdil malý kríček, neskončilo by sa to pre tigríka dobre.

„Pustil si sa uprostred skoku, ty motovidlo,“ rehúňala sa opica Bopica.

Tigrík ani nemal chuť postaviť sa z kríčka. Chcel tam ostať ukrytý pred zrakmi všetkých už navždy. Načo sú mu jeho silné labky? Bolí ho celé telo, opica ho vysmiala a otec – ten už možno skončil lov a vracia sa domov. S mamou sa spoločne pustia do jedla a ktovie, či mu niečo nechajú... Bruško sa mu stiahlo od hladu a sebaľútosti.

Čo pomáha vám, keď sa niekto nespráva pekne?

Keď opica videla, že s tigríkom už viac zábavy nebude, bezstarostne odbehla inde.

 ešte chvíľu ležal bez pohybu, kým si uvedomil, že už nepočuje opicin smiech, že slniečko ho láskavo hladí lúčmi, že obloha je prívetivo modrá a vlastne ho už nič nebolí. Zhlboka sa nadýchol a spolu s čerstvým voňavým vzduchom džungle, ktorú mal tak rád, akoby sa mu do žíl vliala nová energia.

Nevadí, ak otca už na love nezastihnem. Skúsím niečo uloviť sám a potom jedlom ponúknem aj rodičov, povedal si.

So zvláštnym pokojom v sebe vykročil hlbšie medzi stromy. Nešiel dlho a prišiel k jazierku, z ktorého práve pil vodu veľký slon.

Drobnému tigríkovi sa zdal byť obrovský. To asi musí byť naj-silnejšie zviera v džungli, pomyslel si.

„Ako sa voláš?“ oslovil ho úctivo.

„Som sloník Dupík,“ odvetil slon hlbokým hlasom a trochu pritom tigríka ošpliechal vodou.

„Dupík? Aké zvláštne meno...“

„Áno, Dupík, lebo keď dupnem svojou mocnou nohou, rozpučím čokoľvek. Aj teba,“ povedal zo žartu.

však slona nepoznal a nevedel, aký figliar to je. Všetka odvaha a odhodlanie, ktoré ešte pred chvíľou v sebe cítil, boli razom preč. Tak ľahko sa ale nevzdá! Už-už chcel povedať, že ak mu slon ublíži, tak ho ocko tiger za trest roztrhá, ale zastavil sa. *Som predsa dosť veľký a silný, nemusím sa skrývať za otca!*

Opäť sa z plných pľúc nadýchol. Snažil sa, aby sa mu hlas netriasol a rozhodne vyslovil:

„Nebojím sa ťa.“

Slon sa na neho uprene zadíval a potom sa začal srdečne a poriadne nahlas smiať. Vyplašené vodné vtáky zmätene vyleteli z jazierka, antilopy, ktoré sa tiež prišli napiť, nesúhlasne krútili hlavami a slon sa len smial a smial. Až keď už naozaj nevládal, milo sa na tigríka pozrel:

„Ja som len žartoval, malý kamarát.“

 sa najprv urazil.

„Nie som ani malý, ani jeho kamarát. A vôbec nechápem, prečo by si mal zo mňa tento obor robiť srandu!“ hundral si popod nos. Ale hneď nato si uvedomil, ako z neho opadáva napätie a začína mu byť veselo. A skôr, ako tomu stihol zabrániť, začal sa smiať tiež.

Slon Dupík naňho žmurkol:

„Pozri a počúvaj.“ A dupol nohou.

Tigrík skoro podskočil.

„Teraz ja...“ dupol nohou on. V labke mu nepríjemne zabrnelo a neozval sa skoro žiadny zvuk. Spýtavo pozrel na slona.

„Vkladáš do toho príliš veľa sily,“ poradil mu Dupík.

„Príliš veľa sily? A ako to inak môže tak hlasno zadunieť, ak nie silou?“

„Skús sa uvoľniť a predstav si, že pri dupnutí vysielaš energiu do zeme až z chrbta,“ pomáhal mu slon.

Hneď to fungovalo lepšie!

Tigrík so slonom spoločne dupali ešte dlhý čas a aj keď nikdy nedupol tak zvučne ako Dupík, mal z dupania radosť a výborne sa zabával.

„Už musím ísť,“ ozval sa zrazu tigrík. „Idem na lov.“

„Tak to je vážna vec. Nech sa ti darí, malý kamarát,“ rozlúčil sa s ním Dupík a šibalsky ho postrčil chobotom.

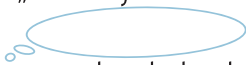
Tigrík sa šťastne rozbehol.

Po pár metroch ale spomalil – ak chce niečo uloviť, musí ísť potichučky a nenápadne. A ako sa tak zakrádal, oči nastražené, zazrel z krovia trčať zajačie uši. Veselo sa kyvkali a tigríkovi sa zdalo, že ho priam volajú. Zatajil dych, ešte viac sa prikrčil a skočil!

Keď sa ocitol na zajacovi, prekvapilo to oboch. Hľadeli na seba bez slova a obaja zvažovali, čo spraviť.

Prvý sa ozval zajac:

„Som zajko Pobehajko. Prosím, neubližuj mi.“

 si až vtedy uvedomil, že má moc zajaca zraniť. Že stretol niekoho, kto je menší a slabší a na kom by mohol vyskúšať svoju silu.

„Som na love a ty si moja korisť,“ prehovoril pyšne.

„Nechcem byť tvoja korisť. Chcel by som byť tvoj kamarát a hrať sa s tebou. Napríklad na naháňačku.“

Tigrík zaváhal. Čo teraz spraviť? Tak rád by dokázal rodičom, aký je silný a schopný! No zároveň mu bolo zajka ľúto a rád by sa s ním zahral.

Čo myslíte, čo by mal tigrík urobiť?

Zajko Pobehajko vycítil, že tigrík ho už nedrží tak pevne, vyskočil a rozbehol sa.

„Naháňaš...!“ zakričal.

 sa rozbehol za ním. Uháňal zo všetkých síl, keď zrazu TRESK! Do niečoho, či vlastne do niekoho narazil.

Keď sa mu prestala od zrážky točiť hlava a mohol sa rozhliadnuť, zistil, že narazil – do svojho ocka!

A to už bolo na tigríka naozaj priveľa. Lútostivo sa rozplakal a pomedzi vzlyky rozprával ockovi dnešný príbeh: „Chcel som ťa nájsť... Chcel som s tebou loviť... Chcel som byť silný ako ty... Stretol som opicu, ale moje labky, hoci sa udržali na liane, nesplnili opicinu skúšku. Spoznal som slona, ale nedokázal som dupať dosť hlasno. Chytil som zajaca, ale bol som slabý na to, aby som z neho urobil korisť.“

A rozprával a plakal a rozprával a plakal. Keď skončil, otec tiger sa mu hlboko pozrel do očí. prehltol veľkú guču v hrdle a čakal, čo príde.

„Syn môj, som dnes na teba... veľmi hrdý!“

Tigrík na neho hľadel neveriacimi očami.

„Hrdý? Prečo?“

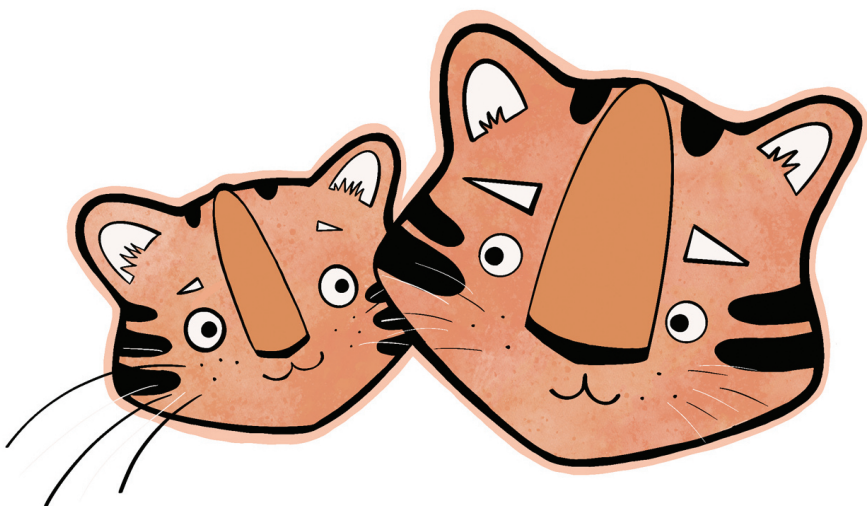
„Pretože si mnohokrát preukázal svoju silu. Svoju skutočnú silu.“

Objal ho. Keď tigríkovo srdce načúvalo tlkotu ockovho srdca, všetko pochopil. Zaplavila ho radosť, spokojnosť a dobrý pocit, a bok po boku sa oba tigre vybrali domov.

*Viete, ako sa v príbehu ukázala tigrikova skutočná sila?
(Skúste sa porozprávať s deťmi, ako porozumeli príbehu ony.)*

- ✓ Uboľený a smutný našiel tigrik silu vstať a ísť ďalej.
- ✓ Vystrašený z toho, že ho slon zadupe, objavil v sebe silu vzoprieť sa mu.
- ✓ Pri stretnutí so zajacom sa ukázala sila dobrého srdca.
- ✓ Keď sa zdôveroval ockovi, preukázal silu, keď sa priznal, v čom sa cítil slabý.

A aká je skutočná sila podľa vás?

- ☀️ Lili (8 rokov): „Nestačí len mať silu, treba aj múdrosť a šikovnosť.“
- ☀️ Benjamín (6 rokov): „Uplatňujeme ju voči nepriateľom, nie priateľom.“